

Curtea Constituțională - CCR

Decizia nr. 435/2020 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 303 alin. (2) teza a doua din Legea educației naționale nr. 1/2011

Text publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 727 din 12 august 2020.

În vigoare de la 12 august 2020

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Marian Enache	- judecător
Daniel-Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Marieta Safta	- prim-magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302 alin. (2) teza a doua din Legea educației naționale nr. 1/2011, excepție ridicată de Universitatea din București în Dosarul nr. 8.974/99/2017 al Curții de Apel Iași - Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 77D/2019.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autoarea excepției, doamna consilier juridic Costela Tun, iar pentru partea Asociația Liga Studenților din Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași domnul Silvian Emanuel Man, în calitate de președinte.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul părților. Autoarea excepției, prin reprezentant, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, prezentând motivele expuse în susținerea acesteia. Arată, în esență, că teza a doua a art. 303 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011 încalcă art. 26 alin. (1) și alin. (2) și art. 30 alin. (6) din Constituție, fiind în contradicție cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679, care protejează persoanele în privința prelucrării datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date. Depune concluzii scrise la dosar.

4. Reprezentantul Asociației Liga Studenților din Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, arătând, în esență, că normele criticate nu încalcă dispozițiile constituționale și nici pe cele ale Regulamentului european invocate. Precizează că numele cadrelor didactice sunt publice pe paginile

de internet ale universităților; aceste date fiind deja publice, nu este nicio problemă să fie coroborate cu alte date referitoare la evaluarea cadrelor didactice. Învățământul este serviciu de interes public, iar cadrele didactice având funcția publică de furnizare a educației, care este serviciu public, trebuie să se supună prevederilor legii în ceea ce privește publicarea și comunicarea rezultatelor evaluării lor de către studenți. Se invocă și Decizia nr. 8 din 15 martie 2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție privind statutul de funcționar public al profesorului din învățământul preuniversitar de stat, care cu atât mai mult poate fi aplicat și în cazul cadrelor didactice din sistemul de învățământ superior. Mai arată că, în susținerea concluziilor de respingere a excepției de neconstituționalitate, se aduce (atașându-se concluziilor scrise depuse la dosar) un număr de 48 de decizii și sentințe definitive, date în cauze similare, cu obiect identic, prezentându-se, exemplificativ, considerente în sensul că menționarea numelui și a prenumelui angajatului cu ocazia comunicării informațiilor la care se referă art. 303 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011 nu poate constitui o încălcare a dispozițiilor Legii nr. 677/2001 sau a art. 2 lit. c) din Legea nr. 544/2001. Depune concluzii scrise la dosar.

5. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, arătând, în esență, că dispozițiile criticate nu contravin Constituției. Publicitatea datelor menționate satisface un interes legal.

C U R T E A,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Decizia nr. 1.862 din 3 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 8.974/99/2017, Curtea de Apel Iași - Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302 alin. (2) teza a doua din Legea educației naționale nr. 1/2011. Excepția a fost ridicată de Universitatea din București, în cadrul recursului formulat împotriva sentinței Tribunalului București prin care a fost admisă în parte acțiunea Asociației Liga Studenților din Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași în contradictoriu cu pârâta Universitatea din București, care a fost obligată să comunice reclamantei informațiile solicitate, respectiv rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenți pentru o serie de perioade, pe fiecare facultate și pentru fiecare cadru didactic în parte.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 119 din 4 mai 2016, "aplicarea acestuia a devenit obligatorie și dă o nouă valoare textului constituțional". Potrivit art. 6 alin. (1) lit. a) și b) din Regulament, "(1) Prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții: a) persoana vizată și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter

personal pentru unul sau mai multe scopuri specifice; b) prelucrarea este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract;(...)." Ca urmare, pentru furnizarea datelor cu caracter personal este necesar consimțământul persoanelor vizate. De asemenea, potrivit art. 4 din Codul de procedură civilă, "în materiile reglementate de prezentul cod, normele obligatorii ale dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau de statutul părților".

8. Se arată în acest sens că rezultatele evaluărilor cadrelor didactice conțin informații privind date cu caracter personal care intră sub incidența Regulamentului (UE) 2016/679, întrucât sunt indicate numele, prenumele și funcția deținută și evaluarea acordată de studenți. Ca urmare, punerea acestor date la dispoziție este în contradicție cu prevederile Regulamentului menționat și cu dispozițiile constituționale. Se consideră că "evaluarea cadrelor didactice de către studenți este obligatorie și utilă, dar rezultatele evaluărilor nu pot fi informații publice din motivele expuse anterior, aceste evaluări putând fi furnizate exclusiv acelor persoane care au un interes legitim, cum ar fi studenții instituției de învățământ superior sau cadrele didactice ale universității în cauză."

9. Curtea de Apel Iași - Secția contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția invocată este neîntemeiată. Arată astfel că, prin adoptarea normei supuse controlului de constituționalitate, legiuitorul a urmărit organizarea unui cadru instituțional al evaluării prestației cadrelor didactice de către studenți, proces care se organizează la nivelul fiecărei instituții de învățământ superior, pe facultăți și departamente, pe baza unei metodologii interne. Prin art. 11 alin. (2) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.666 din 30 martie 2012 privind aprobarea Codului drepturilor și obligațiilor studentului, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 4 aprilie 2012, a fost reglementată modalitatea de aducere la cunoștință celor interesați a informațiilor publice la care se referă textul criticat, respectiv: "Universitatea va publica rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenți pe site-ul propriu, în format lizibil, în condițiile legislației în vigoare. Rezultatele vor conține centralizarea tuturor evaluărilor pentru fiecare profesor în parte."

10. În opinia instanței, textul criticat nu este de natură să contravină art. 26 din Constituție, întrucât datele în legătură cu serviciul public pe care îl prestează o persoană nu privesc viața intimă, familială și privată, ci reprezintă informații publice necesare într-o societate democratică, numele și prenumele profesorilor alături de rezultatul evaluării făcute de studenți putând fi făcute publice cu scopul prezentării modului în care, din punctul de vedere al beneficiarilor serviciului public de furnizare a educației, cadrele didactice și-au îndeplinit atribuțiile de serviciu, existând un interes legitim al cetățenilor din această perspectivă. Se arată în acest sens că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, prin aplicarea art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este necesar să se facă distincție între persoanele particulare și persoanele care acționează într-un

context public, în calitate de personalități publice sau persoane publice [Hotărârea din 7 februarie 2012, pronunțată în Cauza Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2)]. Totodată, există un standard diferit de protecție a vieții private și de familie a persoanelor publice în raport cu cele particulare. Persoanele "publice" trebuie să accepte ingerințe în viața lor privată în mai mare măsură decât persoanele obișnuite și gradul accesibil de cercetare mai atentă urmează să fie cu atât mai mare cu cât figura publică în cauză și informația publică ce se dezvăluie sunt mai importante (Hotărârea din 10 mai 2011, pronunțată în Cauza Mosley împotriva Marii Britanii). Pentru aceste considerente, instanța apreciază că textul de lege criticat nu contravine nici Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. În temeiul art. 76 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, precum și al art. 47 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, s-a solicitat Ministerului Educației și Cercetării punctul său de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate în cauză, precum și orice alte informații pe care le apreciază ca fiind relevante, în acest sens fiind Adresa nr. 2.068 din 14 aprilie 2020, atașată la dosarul cauzei.

14. Cu Adresa înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 2.226 din 30 aprilie 2020, Ministerul Educației și Cercetării a transmis punctul său de vedere potrivit căruia excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată.

15. Se arată astfel că autonomia universitară nu înseamnă independența instituțiilor de învățământ superior și nici nu implică existența unei autonomii de reglementare și de decizie a acestora în afara cadrului legal, care este general obligatoriu. Potrivit art. 1 alin (5) din Legea fundamentală, "în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie" și, în consecință, autonomia universitară nu se poate exercita decât cu respectarea legilor cu caracter general și cu valabilitate pe întregul teritoriu al țării. A da o altă interpretare principiului constituțional al autonomiei universitare ar însemna așezarea instituțiilor de învățământ superior mai presus de lege, ceea ce ar conduce la nesocotirea celorlalte dispoziții și principii din cuprinsul Legii fundamentale. Se evidențiază faptul că, prin adoptarea normei de drept supuse controlului de neconstituționalitate, legiuitorul a urmărit organizarea unui cadru instituțional al evaluării prestației cadrelor didactice de către studenți. Evaluarea prestației cadrelor didactice este un proces care se organizează la nivelul fiecărei instituții de învățământ superior, pe facultăți și departamente, pe baza unei

metodologii interne, prin care studenții trebuie să completeze o serie de chestionare care urmăresc indicatorii de evaluare a prestației cadrelor didactice. Modalitatea de aducere la cunoștința celor interesați a informațiilor publice la care se referă art. 303 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 1/2011 a fost reglementată prin art. 11 alin. (2) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.666 din 30 martie 2012 privind aprobarea Codului drepturilor și obligațiilor studentului, care stabilește următoarele: "(2) Universitatea va publica rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenți pe site-ul propriu, în format lizibil, în condițiile legislației în vigoare. Rezultatele vor conține centralizarea tuturor evaluărilor pentru fiecare profesor în parte." Se apreciază astfel că textul de lege criticat nu este de natură să contravină art. 26 alin. (1) și (2) din Legea fundamentală care statuează că autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată, iar persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică și bunele moravuri. Astfel, în consens și cu prevederile art. 14 alin. (1) din Legea nr. 544/2011 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, datele în legătură cu serviciul public pe care îl prestează o persoană nu privesc viața intimă, familială și privată, ci reprezintă informații publice necesare într-o societate democratică. Numele și prenumele profesorilor (publicate deja pe site-ul fiecărei facultăți ca informații publice) alături de rezultatul evaluării făcute de studenți pot fi făcute publice cu scopul prezentării modului în care cadrele didactice și-au îndeplinit atribuțiile de serviciu, existând un interes legitim public al cetățenilor din această perspectivă. Se mai arată că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, este necesar să se facă distincție între persoanele particulare și persoanele care acționează într-un context public, în calitate de personalități politice sau persoane publice, deoarece urmărirea modului în care persoana care exercită o funcție publică își îndeplinește atribuțiile de serviciu nu constituie o ingerință în viața privată a acesteia. Pentru aceste considerente, se apreciază că textul de lege criticat nu contravine nici prevederilor cuprinse în Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

16. Se mai arată că autorul sesizării încearcă să-și motiveze excepția de neconstituționalitate invocată prin argumente care intră în competența instanței de recurs, afirmând că instanța de fond l-a obligat să furnizeze rezultatele evaluării cadrelor didactice pe mai mulți ani universitari în pofida faptului că dispozițiile art. 303 alin. (1) din Legea nr. 1/2011 stabilesc că evaluările se realizează la intervale de 5 ani. Or, prin invocarea acestor critici, autorul încearcă să obțină o dezlegare a pricinii deduse judecării instanțelor de drept comun chiar de la nivelul Curții Constituționale.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul- raportor, susținerile părților și concluziile scrise depuse de acestea, concluziile procurorului, dispozițiile

legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate, potrivit actului de sesizare, îl constituie art. 302 alin. (2) teza a doua din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 18 din 10 ianuarie 2011. Văzând conținutul normei criticate, așa cum rezultă din actele depuse la dosar, rezultă că este criticat art. 303 alin. (2) teza a doua din Legea educației naționale nr. 1/2011, având următorul cuprins: "Rezultatele evaluărilor sunt informații publice." Este vorba, în condițiile aceluiași alineat, despre "evaluarea de către studenți a prestației cadrelor didactice".

19. Dispozițiile constituționale invocate în motivarea excepției sunt cuprinse în art. 26 alin. (1) și (2) referitoare la ocrotirea vieții intime, familiale și private și, respectiv, la dreptul persoanei de a dispune de ea însăși. Se invocă, de asemenea, dispozițiile Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 119 din 4 mai 2016.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că art. 303 din Legea nr. 1/2011, cuprins în secțiunea a 3-a - Evaluarea calității cadrelor didactice din capitolul II - Statutul personalului didactic și de cercetare din învățământul superior, stabilește în alin. (1) evaluarea periodică a rezultatelor și a performanțelor activităților didactice și de cercetare ale personalului didactic și de cercetare dintr-o universitate, la intervale de maximum 5 ani. Potrivit aceluiași text legal, această evaluare se face în conformitate cu o metodologie aprobată și aplicată de către senatul universitar. O componentă a evaluării este cea realizată de către studenți și se referă la "prestația cadrelor didactice", rezultatele acestei evaluări fiind cele care, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, criticat în prezenta cauză, sunt informații publice. Procedura aducerii lor la cunoștință publică este detaliată în art. 11 alin. (2) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.666 din 30 martie 2012 privind aprobarea Codului drepturilor și obligațiilor studentului, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 4 aprilie 2012, potrivit căruia "Universitatea va publica rezultatele evaluării cadrelor didactice de către studenți pe site-ul propriu, în format lizibil, în condițiile legislației în vigoare. Rezultatele vor conține centralizarea tuturor evaluărilor pentru fiecare profesor în parte." Ca urmare, fiind în discuție date privind activitatea didactică, iar nu cu caracter intim, familial sau privat, dispozițiile art. 26 din Constituție referitoare la viața intimă, familială și privată nu își găsesc incidența în cauză.

21. Curtea reține că, așa cum au fost formulate, criticile autoarei excepției pun în discuție de fapt probleme de interpretare și aplicare a legii în cauza concretă dedusă

judecării. Astfel, chiar dacă în motivare sunt menționate și prevederile art. 26 din Constituție, ceea ce se invocă, în esență, este încălcarea, prin normele ce fac obiectul excepției, a dispozițiilor Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 119 din 4 mai 2016. Potrivit criticilor formulate, rezultatele evaluărilor cadrelor didactice conțin informații privind date cu caracter personal care intră sub incidența Regulamentului menționat și, ca urmare, punerea acestor date la dispoziție este în contradicție cu prevederile Regulamentului.

22. Or, nu intră în competența Curții Constituționale să analizeze conformitatea unei dispoziții de drept național cu actele Uniunii Europene. Față de prevederile art. 148 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora "ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare", această competență aparține instanței de judecată, care, pentru a ajunge la o concluzie corectă și legală, din oficiu sau la cererea părții, poate formula o întrebare preliminară în sensul art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene la Curtea de Justiție a Uniunii Europene. În această privință, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa că sarcina aplicării cu prioritate a reglementărilor dreptului european obligatorii în raport cu prevederile legislației naționale revine instanței de judecată, fiind o chestiune de aplicare a legii, și nu de constituționalitate (se vedea Decizia nr. 1.249 din 7 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 16 noiembrie 2010, sau Decizia nr. 750 din 4 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 11 ianuarie 2016).

23. Astfel fiind și văzând prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră "(1) Curtea Constituțională asigură controlul constituționalității legilor, a tratatelor internaționale, a regulamentelor Parlamentului și a ordonanțelor Guvernului. (2) Sunt neconstituționale prevederile actelor prevăzute la alin. (1) care încalcă dispozițiile sau principiile Constituției.", Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 303 alin. (2) teza a doua din Legea educației naționale nr. 1/2011, excepție ridicată de Universitatea din București în Dosarul nr. 8.974/99/2017 al Curții de Apel Iași - Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Iași - Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 iunie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE prof. univ. dr. VALER DORNEANU	Prim-magistrat-asistent, Marieta Safta
---	---

Sursă:

<https://lege5.ro/Gratuit/gm4dcnbvhaya/decizia-nr-435-2020-referitoare-la-respingerea-exceptiei-de-neconstituționalitate-a-dispozițiilor-art-303-alin-2-teza-a-doua-din-legea-educatiei-nationale-nr-1-2011>